

Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.docx

WORD COUNT

6830

TIME SUBMITTED

29-NOV-2017 11:25AM

PAPER ID

33177640

The Relationship Between Teachers' Political Skills And Organizational Opposition Levels¹

Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki

Elif UĞURLU²
Aynur B.BOSTANCI³

10

Abstract

The purpose of this research is to determine the relationship between the political skills of the teacher⁹ and the organizational opposition level. The research is in the relational screening model. The sample of the research consists of 400 teachers working in secondary schools in ³⁰nir province. A simple random sampling method was used in the research. Data were collected with the Political Skill Scale and the Oppositional Behavior Scale. In the analysis of research da²⁵Pearson Moments Multiplication coefficient and regression analysis were used. According to the results of the research, teachers' political levels are high. The level of sincerity dimension of political skill of teachers is higher than the ability of communication the dimensions of interpersonal influence and social competence. Teachers' oppositional behavior is moderate Teachers show moderate political behavior. Teachers indicate that open opposition is used at a higher¹⁵ level than the other dimensions. Again, according to the results of the research, it is seen that there is a

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin politik yetileri ile örgütsel muhalefet ⁸üzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmanın örneklemi İzmir ilindeki ortaokullarda görev yapan 400 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada basit tesadüfi örneklemme yoluna gidilmiştir. Araştırmada veriler, Politik Yeti Ölçeği ve Muhalif Davranışlar ¹⁷eği ile toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde; Pearson Momentler Çarpımı Katsayısi ve Regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin politik düzeyleri yüksek düzeydedir. Öğretmenler politik yetinin içtenlik boyutuna, diğer boyutları olan iletişim kurma yeteneği, kişilerarası etki ve sosyal beceriklilik boyutlarına oranla daha yüksek düzeyde sahip oldukları düşünmektedirler. Öğretmenlerin muhalif davranışları göstermeleri orta düzeydedir. Öğretmenler muhalif davranışlardan açık muhalefet davranış şeklini, haber uçurma ve örtük muhalefet şekillerine göre daha yüksek

24

¹ Bu çalışma, Uşak Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (UBAP) bünyesinde 2017/HD-SOSB020 proje numarası ile desteklenmiştir.

²MASTER degree., Teacher, Provincial Directorate of National Education. yalcinelif@hotmail.com

³Assoc. Prof. Dr., Usak University, Faculty of Education, aynur.bozkurt@usak.edu.tr

positive low-level relationship between the political skills of the teachers and the forms of organizational opposition and open opposition behavior. According to the research, the political competence of the teachers is the implicit opposition behavior from the forms of organizational opposition. the increase in the political power of teachers reduces the level of implicit opposition.

Keywords: Political skill, Political ability, Organizational opposition, Opposition behaviour, Type of organizational behaviour

21

(Extended English abstract is at the end of this document)

düzeyde kullandıklarını belirtmektedirler. Yine araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin politik yetileri ile örgütsel muhalefet şekillerinden açık muhalefet davranış şekli arasında pozitif yönlü düşük dereceli ilişki olduğu görülmektedir. Araştırmaya göre öğretmenlerin politik yetileri, örgütsel muhalefet şekillerinden örtük muhalefet davranış şeklini yordamaktadır. Öğretmenlerin politik yetilerindeki artış, örtük muhalefet yapma düzeylerini azaltmaktadır.

Anahtar kelimeler: Politik yeti, Politik beceri
Örgütsel muhalefet, Muhalif davranış, Muhalif davranış şekli

6

7

1.GİRİŞ

Örgütlerin başarılı bir politika ve yönetim anlayışı ile hedeflerine ulaşabilecekleri göz önüne alındığında, politik yetinin önemi anlaşılmış olmaktadır. Mintzberg (1983) örgütün politik bir arena olmasından dolayı, politik bakış açısından örgütte etkili olduğunu ve iş görenler ile yöneticilerin etkili olabilmek adına politik yeteye sahip olmaları gerektiğini belirtmiştir. Buchanan'ın (2008) politik yeti, etkin iletişim becerisini, samimiyet ve içtenliği, uygun durumsal davranışını göstererek sosyal becerikliliği birleştiren bir tarzdır. Genel olarak politik yeti, çırçırılık davranışını çağrıştırdığı için negatif bir güç olarak algılanmaktadır. Ancak, politik yeti olumlu bir güçtür ve günümüzde başarılı olmak için son derece gereklidir. Politik yeteye sahip kişiler, başarayı yakalamak için ne yapmaları gerektiğini iyi bilmekte ve amaçlarına ulaşabilmek için doğru zamanda doğru şekilde davranışabilmektedirler (Ferris, Davidson & Perrewe, 2010). Politik yeti kavramının kökleri 1900'lerin başına dayanmasına rağmen, politik davranış, politik niyet ve politik yeti gibi yeni kavamlar 1980'li yıllarda alan yazında yer bulmaya başlamış ve özellikle politik yeti son 30 yılda gelişme göstermiştir. Thorndike ve Dale Carnegie politik yeti kavramının temellerini atan araştırmacılardır. Thorndike (1920) sosyal zekâ kavramını ortaya atarak, Carnegie (1936) ise başkaları ile birlikte çalışmanın yollarını anlatan kurslar açarak politik yetinin temelini oluşturmuştur. Bu konudaki ilk önemli çalışmalar 1980'lerin başında Pfeffer (1981) ve Mintzberg (1983) tarafından yapılmıştır. Bu araştırmacıların çalışmalarından sonra da bu alanda yapılan çalışmalar önem kazanmıştır (Ferris, Davidson, Perrewe & Atay, 2009). Daha yakın zamanda politik yeti üzerine çalışan bir diğer araştırmacı ise Ferris ve arkadaşlarıdır. Politik yeti, duygusal zekâ, öz değerlendirme veya politik anlayış gibi diğer popüler yapılardan tamamen farklıdır. Yüksek duygusal zekâya sahip bireyler, politik yeti becerisine sahip olmayıabilmektedirler. Politik yeti becerisi eğitim ve modelleme yoluyla geliştirilebilmektedir. Yüksek politik yeteye sahip insanlar, yeni durumlara adapte olmada başarılı oldukları için kendi kendilerini denetleyip güçlü bir kontrol mekanizması oluşturabilmektedirler (Ferris, Treadway, Kolondinsky, Hochwarter, Kacmar, Douglas & Frink, 2005). Perrewe ve Nelson (2004) politik yetileri yüksek kişilerin daha az kaygı ve stres yaşadıklarını, Ferris ve diğerleri (2005) politik yetinin kişide özgüveni de geliştirdiğini öne sürmüştür. Politik yetisi yüksek kişiler sosyal ilişkilerde başkaları üzerinde güven uyandırma ve ilham verme özelliklerine sahiptirler (Çitak, 2011). Yine politik yeteye sahip insanlar hoş ve çekici bir tarzda davranışabilmekte ve diğer insanlar üzerinde güven, içtenlik ve samimiyet uyandırabilmektedirler (Perrewe, Ferris, Frink & Anthony, 2000).

Bu anlamda çalışma hayatında politik yeti, amaçları gerçekleştirebilmek için son derece önemlidir. Ferris ve diğerlerine göre (2005), örgüt içerisindeki önemli rekabetlerde politik yetiye sahip işgörenler daha başarılı olabilmektedirler. Çünkü bu işgörenler çevrelerini daha iyi analiz ederek sosyal sermayelerini daha iyi geliştirmekte ve içten görünümüyle kariyerlerinde zorlanmamaktadırlar. Örgüt yöneticilerinin de örgüt amaçlarının gerçekleştirilebilmesi için politik yetiye sahip olmaları gereklidir. Politik yeti, yöneticinin hem kendi hem de diğerleri üzerinde etkisi olan bir kavramdır. Örgütlerde birlikte çalıştıkları insanlarla ilişkilerin güçlenmesinde ve örgüt içi rekabetlerde, politik yetiye sahip işgörenler daha başarılı olmaktadır (Ferris, Perrewe, Anthony & Gilmore, 2000). Bu kişilerin çevrelerini tanıyabilme, etkileyebilme ve sosyal becerilerini kullanabilme özellikleri kariyer basamağında onları bir adım öteye geçebilme ve farklı sosyal durumlara çok çabuk ayak uydurabilmeleri için kuvvetli sezgileri ve öz farkındalıkları bulunmaktadır (Gallagher, 2007; Ferris, Ferris, Treadway, Perrewé, Brouer, Douglas & Lux, 2007). Pfeffer (1981), politik yetiye sahip bireylerin başkalarına karşı duyarlı olduklarını ve kendilerini diğerleriyle özdeşleştirdiğini savunmuştur. Bu beceriye sahip kişiler, bir durumu en mantıklı şekilde değerlendirip, uygun metodlar geliştirmekte ve sürekli de başarılı olmaktadır (Moss & Barbuto, 2010). Ferris ve arkadaşları tarafından 1999 yılında yapılan çalışmada politik yeti ölçümüne yönelik bir araç geliştirilmiş ve politik yeti, sosyal beceri ve kişilerarası etki kavramlarıyla açıklanmıştır. Ardından 2005 yılında **politic yeti** kavramı Ferris ve diğerleri tarafından (2005) “işyerinde başkalarını etkili biçimde **anlama**, başkalarını **etkileme** becerisini **kullanma** ve başkalarının **kişisel ve örgütsel hedeflerine katkıda bulunacak şekilde davranışma**” olarak tanımlanmıştır. Bunun üzerine **politik yeti** dört temel boyut üzerinden tanımlanmıştır. Bu boyutlar, sosyal beceriklilik, kişilerarası etki, iletişim kurma yeteneği ve içtenlikdir. Sosyal beceriklilik ve kişilerarası etki boyutları insanların anlayabilme, onların zihnini okuyabilme ve bu bilgileri etkili biçimde kullanabilmektedir. Kişilerarası etki düzeyi yüksek kişiler iş arkadaşlarına ve çevrelerindeki insanlara güçlü bir etki uygularlar ve bu kişilerin ikna edici bir tarzları vardır. İletişim kurma davranışı ise, kişinin başarısını, değerini ve itibarını artıran bir yatırım olarak görülmektedir. İletişim kurma yeteneği boyutu ise, politik yetisi yüksek kişiler daha kolay arkadaşlık kurabilmekte ve bu arkadaşlıklar ile belli amaçlara yönelik örgüt içinde birlikteşikler oluşturabilmektedirler. İçtenlik boyutu ise, ne yaptığımızdan çok içten ve samimi görünümle ilgilidir. Samimi görünme özelliği yüksek kişiler, etraflarına güven ve kendinden emin olma duygularını yamacdadırlar. Politik beceriye sahip kişiler, kolaylıkla güçlü, yararlı birlikteşikler ve koalisyonlar kurabilmektedirler (Perrewe & Nelson, 2004; Valle, 2006; Meurs, 2008; Treadway, Breland, Adams, Allison & Williams, 2010; Atay, 2010; Yıldıztaşı, 2017). Politik yetiyle bağlantılı yetenekler, liderlerin kariyerlerinde gitgide daha önemli hale gelmektedir. Çalışma hayatında bulunan hemen hemen bütün iş görenlerin başlıca hedeflerinin kariyerlerinde başarı elde etmek ve itibar kazanmak olduğu söylenebilmektedir. Kişiler açısından bakıldığından, kariyerde başarı ve itibar yaşamdan duyulan memnuniyeti artırmaktadır. Örgütler açısından bakıldığından da, örgütler kariyerlerinde başarılı iş görenlerle çalışmak istemektedirler. İş görenlerin başaralarının örgütün başarısına da katkıda bulunduğu belirtilebilir. Örgütlerde işgörenlerin politik yetilerinin iş performanslarına olumlu etki olduğu belirtilmiştir (Ng, Eby, Sorensen & Feldman, 2005; Liu, Ferris, Zinko, Perrewe, Weitz & Xu, 2007). Lvina, Maher ve Harris (2016) da çalışmalarında örgüt üyelerinde bulunan politik yeti seviyesinin takım etkililiğini ve takıma olan güveni şekillendirdiğini göstermiştir.

Dolayısı ile alan yazından anlaşılacağı politik yeti öğretmen, yönetici ve okul açısından da önemli görülebilmektedir. Politik yetiye sahip öğretmenlerin hem iş arkadaşlarıyla hem yöneticileriyle hem de öğrencilerle olumlu ilişkiler içinde bulunmaları çok önemlidir. Politik yetisi yüksek öğretmen ve yöneticilerin oluşturduğu okul ortamının da daha etkili ve verimli olması beklenebilir. Politik yetisi yüksek yöneticiler hırslı, enerjik ve çalışkan kişilerdir, örgüt ortamında

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

karşılaştıkları olayları anlamlı bir şekilde yorumlayarak bu duruma en uygun davranışını seçebilmektedir (Ferris vd., 2000).

Araştırmmanın diğer değişkeni ise, örgütsel muhalefettir. Genel olarak muhalefet, bir görüşe, bir eyleme veya bir tutuma karşı olma durumu anlamına gelmektedir. Örgütsel muhalefet ise, örgüt işgörenlerinin örgütsel politika ve uygulamalara ilişkin görüşlerini dile getirmeleridir (Kassing, 1997). Örgütsel muhalefette hem görüş ayrılığı hem de bu ayrılığın dile getirilmesi durumu bulunmaktadır. Örgütsel muhalefet, üstleriyle görüş ayrılığına düşen işgörenlerin görüş ayrılığını ifade etme biçimleri olarak tanımlanabilmektedir. Bununla birlikte örgütsel muhalefet, yöneticilerin benimsediği herhangi bir örgütsel politika, uygulama veya davranış biçiminde ters düşme ve söz konusu uygulamayı onaylamayan örgüt üyelerinin protesto ya da karşı çıkma davranışını kapsayan bir süreçtir (Özdemir, 2010). Garner'a göre (2013) örgütsel muhalefet, grup üyelerinin karşı görüşlerini öneriler sunarak ve geribildirimde bulunarak kurduğu etkileşimlerdir. Örgüt üyelerinin muhalefet ettiğini durumu dile getirmeleri için örgütsel durumu fark etmeleri ve kendilerinde konuşma sorumluluğunu hissetmeleri gerekmektedir. Muhalefetin örgüt işgörenlerinin yaptığı bir tür direniş olduğu ve direniş davranışları arasında sayılabileceği de söylenilmemektedir. Örgütsel muhalefet süreci dört aşamadan oluşmaktadır. Bunlar, muhalefeti başlatan etkenlerin ortaya çıkması, muhalifin görüşlerini dile getireceği kanalın seçilmesini etkileyebilecek bazı bireysel, ilişkisel ve örgütsel değişkenleri incelenmesi, muhalifin görüşlerini aktaracağı kanalı seçmesi ve muhalefetin seçilen kişilere ifade edilmesidir. Örgüt üyelerinin sergilediği muhalif davranışların sebepleri hakkında çeşitli görüşler ortaya atılmıştır ve bu görüşlere göre muhalif davranışların farklı nedenleri bulunmaktadır. Kassing ve Armstrong (2002) muhalefet nedenlerini dokuz başlık altında toplamışlardır. Bunlar; örgütün iş görenlerine karşı adaletsiz ve hakları ihlal edici yönde davranışması, örgütsel değişme, karar alma şekli, etkisizlik, görev ve sorumluluklar, kaynaklar, etik, performans değerlendirme ve zararın engellenmesidir (Akt. Özdemir, 2010).

Örgütsel muhalefet farklı şekillerde yapılmaktadır. Kassing (1997) muhalefeti, açık, gizli ve dışsal muhalefet olarak üç tür ayırmaktadır. Açık muhalefet, muhalif görüşlerin örgüt içindeki yöneticilere direk ve açık şekilde ifade edilmesidir. Gizli muhalefet, kendilerinin rakip ya da düşman olarak algılandıklarını düşündükleri durumlarda aynı kademedeki ya da yakın seviyeli meslektaşça yapılmaktadır (Ağalday, 2014). Dışsal muhalefette ise, örgüt iş görenleri muhalif görüşlerini örgüt dışındakilere aktarmayı tercih etmeleridir. Başka bir kategorilemeye göre de muhalif davranışları dört başlıkta incelemek mümkündür. Bunlardan ilki haber uçurma, ikincisi dikey muhalefet, üçüncüsü yatay muhalefet ve sonucusu yer değiştirmiş muhalefettir. (Özdemir, 2010).

Haber uçurma, örgütte 20 unan üyelerin ve eski üyelerin örgütlerde süregelen yasadışı ve meşru olmayan uygulamaların örgüt içi ve dışı başka kişilere veya kurumlara zarar vermemesi için bu konuda etkili eylemlerde bulunabilecek kişilere veya örgütlere duyurmasıdır (Near & Micelli, 2002; Aktan, 2006). Haber uçurma davranışının içsel haber uçurma ve dışsal haber uçurma olarak iki bölümde incelenmemektedir. Eğitim örgütlerinde haber uçurma davranışının bazı araştırmalara konu olmuştur. Özdemir (2010) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin nadiren sivil toplum kuruluşlarına, sendikalara veya üst makamlara başvurdukları, basına haber uçurma davranışını ise hiç kullanmadıkları ortaya konulmuştur.

Dikey muhalefet, örgüt üyelerinin görüş ayrılığına düşüklüğüne örgütSEL politika veya uygulamaları doğrudan ya da dolaylı yollarla ifade etmeleri demektir. muhalefet türünü sıklıkla başvurulmaktadır. Dikey muhalefet davranışını eğitim örgütlerinde de görülmektedir. Okullarda karşılaşabilecek dikey muhalefet davranışları, öğretmenlerin herhangi bir sorunu bularak yöneticilere çözüm önerileri getirmeleri, öğretmenlerin öğretmenler kurulunda bilgi ve kanıt

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

133 paylaşmaları, öğretmenlerin yöneticilere mevcut programın işleyişi hakkında kaygılarını aktarmak
134 için görüşme talep etmeleri gibi şekillerde olmaktadır (Burns & Wagner, 2013).

135 Yatay muhalefet davranışları, işgörenlerin içlerini dökerek rahatlamlarını, birbirleriyle
136 koalisyonlar kurmalarını ve duygusal destek edinmelerini sağlayabilmektedir (Garner, 2006).
137 Ayrıca muhaliflerin görüşlerini paylaştıkları iş arkadaşları da muhalifler gibi 'bunalmış'
138 olabilmektedirler (Payne, 2007). Okullarda da karşı görüşlerin diğer öğretmenlere aktarıldığı ve
139 yatay muhalefetin kullanıldığı yerler genelde öğretmen odalarıdır (Burns & Wagner, 2013).

140 Yer değiştirmiş muhalefet davranışları ise özünde, örgüt içerisinde çeşitli kaygılar yaşayan
141 örgüt işgörenleri tarafından sergilenen bir muhalefet türüdür (Özdemir, 2010). Öğretmenlerin
142 sergiledikleri yer değiştirmiş muhalefet davranışları, muhalif görüşlerini okul içindeki öğretmen veya
143 yönetici yerine eşlerine, okul dışındaki arkadaşlarına veya aile bireylerine aktarmalarıdır.

144 Örgüt üyelerinin muhalefet kararından önce çeşitli bireysel, ilişkisel ve örgütsel değişkenleri
145 inceledikleri öne sürülmektedir (Kassing, 1997). Muhalefet davranışlarını etkileyen bireysel
146 değişkenlerin arasında örgüt üyelerinin kişilik özellikleri bulunmaktadır. Tartışmacı kişiliklere
147 sahip çalışanların görüşlerini dikey muhalefet şeklinde yöneticilerine ifade etmeye daha yatkın
148 oldukları öne sürülmektedir. Sözlü sataşma düzeyi yüksek üyeleri de muhalif görüşlerini
149 kendileriyle aynı statüdeki iş arkadaşlarıyla paylaşmayı tercih ederler (Kassing & Avtgis, 1999). Bir
150 diğer kişilik özelliği olan denetim odağı da örgütsel muhalefet davranışıyla ilgilidir. Denetim odağı,
151 davranışlarının sonuçlarının içsel nedenlere mi, yoksa dışsal nedenlere mi bağlı olduğunu anlatan bir
152 kavramdır (Özdemir, 2010).

153 Kassing'e göre (2008), bireysel değişkenleri örgüt üyelerinin muhalif davranışları sergileme
154 konusundaki kararlılıklarını etkilemektedir. Fakat bu değişkenler genel olarak ilişkisel ve örgütsel
155 faktörlerle beraber işlemektedir. Ast-üst ilişkisinde, yöneticiler ile iyi iletişim kurabilen örgüt
156 üyelerinin dikey muhalefet stratejisini, buna karşın yöneticiler ile sağlıklı iletişim kuramayan örgüt
157 üyelerinin ise yatay ya da yer değiştirmiş muhalefet stratejisini kullanabilecekleri söylenebilir
158 (Özdemir, 2010). Okulun formal yanı, herkes tarafından bilinen, formal yollarla iletişimini sağlandığı
159 boyuttur. Üst kurumlardan yada yöneticiden gelen yazılar, emirler, duyurular formal boyutta yer alır.
160 Örgütte yer alan kişilerin birbirlerine informal iletişim yolları ile bağlılığı boyutu informal boyuttur.
161 Okul yönetici informel boyutun farkında olarak bu boyutu okul amaçlarına yönelik
162 kullanılmamalıdır (Şahan, 2016). İş görenler yöneticisinin kendisini desteklediğini ve yöneticisi
163 tarafından korunduğunu düşünürse muhalif görüşlerini daha kolay dile getirebilmektedir(Detert &
164 Edmonson, 2011).

165 ² Örgütsel değişkenler, örgüt üyelerinin örgütü nasıl algıladıkları ile ilişkilidir ve bu
166 değişkenler arasında örgütün yapısı, büyülüğu, kültürü, iklimi, örgütün kişiye sağladığı konuşma
167 özgürlüğü ve örgütsel adalet gibi kavramlar bulunmaktadır (Kassing, 1997). Örgütsel yapı
168 incelendiğinde, örgütel hiyerarşide rolleri yakın olan yöneticilerin çalışanlarla daha fazla
169 özdeşleşikleri ve çalışanların kararlarını daha fazla destekledikleri görülmektedir (Larson &
170 Tompkins, 2005). Çalışanların farklı görüşleri, eleştirileri, kaygıları dile getirebilmeleri örgütel
171 adalet algısını pekiştirmektedir (Garner, 2013). Kassing ve McDowell'e göre (2008), örgüt
172 işgörenleri örgütel kararların adil bir ⁶ biçimde alındığını düşündüklerinde, yatay muhalefet
173 davranışlarında azalma görülmektedir. ⁶ Örgüt içi sorunların tespit edilmesi bir bakıma bu
174 sorunların çözümüne yönelik önlemlerin alınmasına, örgütün yenileşmesine ve gelişmesine katkı
175 sağlayabilir (Akt. Özdemir, 2010).

176 Örgütsel muhalefet kötü şöhrete sahip olsa da, pozitif bir güçtür ve örgütel demokrasının
177 gelişimi için şarttır Örgütsel muhalefet, örgütel demokrasının gelişmesi ve örgütteki sorunların
178 tespiti için büyük önem taşımaktadır (Özdemir, 2008). Yukarıdaki açıklamalardan yola çıkılarak
179 politik yetiye sahip işgörenlerin, örgütel muhalefeti başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmelerinde

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

180 önemli olduğu dile getirilebilmektedir. Pfeffer'e göre (1981) örgütlerde etkili ve başarılı olmak için
 181 politik yetiye sahip olmak gereklidir. Bu araştırmada, politik yeti ve örgütsel muhalefet düzeyleri
 182 arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca politik yeti düzeyi yüksek öğretmenlerin okuldaki
 183 değişimlere daha kolay uyum sağladıkları, samimi davranışlarıyla okuldaki diğer öğretmen veya
 184 yöneticileri daha kolay etkiledikleri söylenebilmektedir. Genel anlamda politik yeti bir taktik
 185 davranışı olduğu için politik yetiye sahip bireylerin örgütsel muhalefet düzeylerinin düşük olması
 186 beklenemektedir. Politik yetiye sahip kişilerin, sosyal olarak becerikli olmaları, etkileme
 187 yeteneklerinin gelişmiş olması, içten görünümleri ve iletişim kurma faaliyetlerine son derece önem
 188 vermeleri sayesinde bu kişiler, çevrelerini daha yaşanabilir, kurumlarını ise daha az stresli
 189 ortamlara dönüştürme konusunda becerikli oldukları söylenebilmektedir (Çitak, 2011). Bu bireyler
 190 çevrelerinde ve olaylar üzerinde hak sahibi olduklarını bildikleri için çevrelerindeki stres
 191 faktörlerini azaltmaka ve gergin ilişkileri etkisiz hale getirmektedirler (Atay, 2010). Bu araştırma
 192 bu anlamda okullarda öğretmenlerin politik yeti ve örgütsel muhalefet düzeylerine ilişkin
 193 sonuçlara ulaşılması bakımından önem taşımaktadır. Politik yeti örgütler için başarının önemli bir
 194 anahtarıdır. Öğretmenlerin politik yetilerinin yüksek olması okuldaki kişi veya durumlara daha
 195 kolay uyum sağlamalarına olanak tanıyacak, samimi davranışlarıyla çevrelerindeki işgörenlere daha
 196 kolay ulaşabilecekler ve eğitim öğretim faaliyetlerinin yürütülmesi konusundaki performansları
 197 artabilecektir. Öğretmenler, politik yetinin sosyal beceriklilik, kişilerarası etki, iletişim kurma
 198 yeteneği ve içtenlik boyutlarında yeterince başarılı olurlarsa kişisel amaçlarına ve okulun
 199 amaçlarına daha kolay ulaşılabilmesi sağlanabilecektir. Örgütsel muhalefet de örgütler için
 200 önemini kaybetmeyecek olan önemli bir konudur. Yüksek politik yetiye sahip öğretmenler uyum
 201 becerileri veya samimi davranışları sayesinde örgütsel muhalefet davranışını daha az
 202 sergileyebilecekleri düşünülebilmektedir. Araştırmada ortaokullarda görev yapan öğretmen ve
 203 yöneticilerin politik yetileri ile örgütsel muhalefet düzeylerinin belirlenmesiyle her iki kavrama da
 204 katkı sağlayacağı ve araştırma sonuçlarının bundan sonra bu alanda yapılacak çalışmalarla rehberlik
 205 edeceği öngörülmektedir.

206 Bunun yanında alan yazın incelediğinde, hem öğretmenlerin politik yetileri hem de
 207 örgütsel muhalefet düzeyleri üzerine odaklanan çalışmalar son derece azdır. Bu araştırmada,
 208 öğretmenler **19** politik yetileri ile örgütsel muhalefet düzeyleri arasındaki ilişki düzeyi belirlenmeye
 209 çalışılmıştır. Bu amaçla aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

210

211 1) Öğretmenlerin politik yetileri ne düzeydedir?

212 2) Öğretmenlerin örgütsel muhalefet nedenleri ve örgütsel muhalefet davranış şekilleri
 213 nedir?

214 3) Öğretmenlerin politik yetileri ile örgütsel muhalefet düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?

215 4) Öğretmenlerin politik yetileri, örgütsel muhalefet davranışlarını yordamakta mıdır?

216 2.YÖNTEM

217 2.1. Araştırmanın modeli

218 Öğretmenlerin politik yetileri ile örgütsel muhalefet düzeyleri arasındaki ilişki düzeyini
 219 belirlemeyi amaçlayan bu araştırma ilişkisel tarama modelindedir.

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

14

220

2.2. Araştırmamanın evreni ve örneklemi

4

221

Araştırma evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılında İzmir'de görev yapan 9397 öğretmen oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde kuramsal örneklem büyütüğü çizelgesinden yararlanılmıştır. Çizelgede 5000 kişilik evrende %95'lik güven düzeyi, $\alpha=.05$ anlamlılık ve %5'lik hoşgörü düzeyi için gerekli örneklem büyütüğü 400 kişi olarak belirtilmiştir (Balçıcı, 2011). Bu araştırma örneklemi için, basit tesadüfi örneklem yoluna gidilmiştir. Örneklem sayısına ulaşabilmek için okullara 510 adet anket dağıtılmıştır. Bu anketlerden 439 tanesi geri dönmüştür. Araştırma sonuçları ile ilgili olarak bir yargıya varılabilmesi için anketlerin %80 oranında geri dönmesi gerekmektedir (Balçıcı, 2011). Geri dönen ölçekler araştırmacı tarafından titizlikle incelenmiş, boş bırakılmış veya cevaplanmamış 39 ölçek araştırmadan çıkarılarak 400 tanesi değerlendirilmeye alınmıştır.

231

2.3. Veri toplama araçları

232

Çalışmada öğretmenlerin politik yetilerini belirlemek amacıyla Atay (2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 18 soruluk 'Politik Yeti Envanteri' kullanılmıştır. Ölçek, İletişim Kurma Yeteneği, Sosyal Beceriklilik, Kişiilerarası Etki ve İçtenlik bölgeleri olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır. Politik yeti veri toplama aracında maddeler 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 7 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında yedili Likert olarak derecelendirilmiştir ve maddelere verilen puan arttıkça öğretmenlerin politik yeti düzeylerinin arttığı düşünülmüştür.

1

233

Ölçeğin boyutlarının örneklemeye uygunluğunu ve daha önce belirlenen faktörlerin, faktör yapılarına uygunluğun test etmek için Politik Yeti Ölçeği doğrulayıcı faktör analizine tabi tutulmuştur. DFA, önceden belirlenmiş veya kurgulanmış 17 yapının toplanan verilerle ne derece doğrulandığını incelemeyi amaçlamaktadır (Seçer, 2013). Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda, ortaya çıkan uyum iyiliği indeksi değerleri, test edilen modelin iyi bir uyum sağladığını göstermektedir. Değerler incelendiğinde χ^2/df oranı ($4,271 < 5$) ve RMSEA ($0,091 < 0,10$) değeri ile CFI ($0,906$), NFI ($0,882$) ve NNFI değerlerinin yeterince yüksek olmaları sebebiyle ölçeğin doğrulandığı ifade edilebilmektedir. Politik Yeti Ölçeğinin güvenilirlik analizi sonuçlarına bakıldığından ise, Cronbach's Alpha katsayıları İletişim kurma yeteneği boyutunun .85, Kişiilerarası etki boyutunun .79, Sosyal beceriklilik .86, İçtenlik .90 toplam olarak politik yeti ölçüğünün ise .94 olarak literatürde kabul gören .70'den büyük oldukları görülmektedir. (Büyüköztürk, 2012; Seçer, 2013)

250

Yine araştırmada öğretmenlerin örgütsel muhalefet düzeylerini belirlemek amacıyla Özdemir (2010) tarafından geliştirilen 'Örgütsel Muhalefet Ölçeği' kullanılmıştır. Ölçek üç bölümden oluşmaktadır, bunlar; 'Muhalefetin Nedenleri', 'Muhalif Davranışları' ve 'Muhalefetin Sonuçları'dır. Muhalefetin nedenlerinde 26, muhalif davranışlarında 23, 16 muhalefetin sonuçlarında ise 24 madde bulunmaktadır. Örgütsel muhalefet veri toplama aracında maddeler 1 (Hiçbir zaman) ile 5 (Her zaman) arasında 5'li Likert olarak derecelendirilmiştir ve maddelere verilen puan arttıkça öğretmenlerin örgütsel muhalefet düzeylerinin arttığı düşünülmüştür.

1

251

Örgütsel muhalefet ölçeginde faktörlerin, faktör yapılarına uygunluğunu test etmek doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Öğretmenlerin öğretmenlerin örgütsel muhalefet düzeylerine ilişkin maddelerden oluşan 'Örgütsel Muhalefet Ölçeği'nin güvenilirlik analizi sonucunda değerler incelendiğinde χ^2/df oranı ($3,70 < 3$) ve RMSEA ($0,082 < 0,08$) değeri ile CFI ($0,858$), GFI ($0,886$), AGFI ($0,850$) değerlerinin yeterince yüksek olmaları sebebiyle ölçeğin doğrulandığı ifade edilebilmektedir. Örgütsel Muhalefet Ölçeği'nin güvenilirlik analizi sonuçlarına göre Cronbach's Alpha katsayıları da, Örgütsel Muhalefet Nedenleri boyutunun .96, Örgütsel Muhalefet boyutunun .85 muhalefet sonuçları boyutunun ise .92 olduğu anlaşılmıştır. Bu sonuçların

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

265 literatürde kabul gören .70'ın üzerinde güvenilirlik değerine sahip olduğu
266 görülmektedir.(Büyüköztürk, 2012; Seçer, 2013).

267 **2.4.Verilerin analizi**

268 Verilerin analizin den önce normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için basıklık ve
269 çarpıklık testi uygulanmıştır. Literatürde çarpıklık ve basıklık katsayısının -1,5 ve +1,5 arasında
270 olması, verilerin normal dağıldığını göstermektedir (Tabachnick & Fidell, 2013). Yapılan analiz
271 sonucunda Politik yeti ve örgütsel muhalefetin tüm boyutlarında çarpıklık ve basıklık katsayısının
272 istenen değerler arasında olduğu verile⁷ normal dağıldığı görülmüştür. Daha sonra verilerin
273 analizi için öğretmenlerin politik yetileri ile örgütsel muhalefet düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki
274 olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu kullanılmıştır.
275 Yine öğretmenlerin politik yetilerinin öğretmenlerin muhalif davranışlarının boyutları üzerindeki
276 etkisini ölçmek için ise Regresyon analizi yapılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi .05 olarak
277 alınmıştır.

278 **3.Bulgular ve Yorumlar**

280 **3.1.Öğretmenlerin Politik Yeti Düzeyleri İle Örgütsel Muhalefet Nedenleri ve Şekilleri.**

281 Öğretmenlerin politik yetileri ile örgütsel muhalefet düzeylerini belirlemek için tüm alt boyutların
282 aritmetik ortalama ²² standart sapmaları hesaplanmıştır. Öğretmenlerin politik yeti düzeylerine
283 yönelik görüşlerine ilişkin betimsel istatistikler aşağıdaki Tablo 1'de yer almaktadır.

284 **Tablo 1. Öğretmenlerin Politik Yeti Düzeylerine İlişkin Betimsel İstatistikler**

Degiskenler	Ortalama (\bar{X})	Standart Sapma
İletişim kurma Yeteneği	4,7375	1,30829
Kişilerarası Etki	4,9356	1,34719
Sosyal Beceriklilik	4,8130	1,39280
İçtenlik	5,6408	1,55960
Politik Yeti	4,9531	1,22401

292 Tablo 1'de görüleceği üzere öğretmenlerin politik yetileri yüksek düzeydedir($\bar{X} = 4,9531$)
293 Bununla birlikte öğretmenler, politik yetinin içtenlik boyutuna" ($\bar{X} = 5,6408$); iletişim kurma
294 yeteneği($\bar{X} = 4,7375$), kişilerarası etki($\bar{X} = 4,9356$) ve sosyal beceriklilik($\bar{X} = 4,8130$) boyutlarına
295 oranla daha yüksek düzeyde sahip olduklarını düşünmektedirler.

296 Aşağıdaki Tablo 2 de ise, öğretmenlerin örgütsel muhalefetin nedenlerine ve muhalefet
297 şekillerine ilişkin betimsel istatistik sonuçları görülmektedir.

298

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

299 **Tablo 2. Öğretmenlerin Örgütsel Muhalefetin Nedenlerine ve Muhalefet Şekline**
300 **İlişkin Betimsel İstatistikler**

Değişkenler		Ortalama (\bar{X})	Standart Sapma
MUHALİF	YönetSEL Nedenler	3,2172	1,15083
	KİŞİSEL Nedenler	3,5311	1,36111
DAVRANIŞ	Haber Uçurma	2,0750	.91459
	Açık Muhalefet	3,5519	1,02428
	Örtük Muhalefet	2,3266	.80171
Muhalif Davranışlar		.66872	2,5409

301 Tablo 2'den de anlaşılacağı üzere, öğretmenlerin muhalef nedenlerinin daha çok kişisel
302 nedenlere ($\bar{X} = 3,5311$) dayandığı görülmektedir. Öğretmenlerin muhalif davranış şekillerine
303 yönelik alt boyutlarla ilgili ortalamalarına bakıldığından öğretmenler orta düzeyde muhalif
304 davranış gösterdikleri algısına sahiptirler ($\bar{X} = 2,5409$). Bununla birlikte öğretmenler muhalif
305 davranış şekillerine yönelik olarak açık muhalefet boyutu algıları ($\bar{X} = 3,5519$), haber uçurma ($\bar{X} = 2,0750$) ve örtük muhalefet ($\bar{X} = 2,3266$) boyutlarına oranla daha yüksektir.

307 **3.2. Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Öğretmenlerin Muhalif Davranışlarını Arasındaki**
308 **İlişkilere yönelik bulgu ve yorumlar.**

309 Öğretmenlerin politik yeti algıları ile muhalif davranış şekilleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesine
310 yönelik korelasyon analizi sonuçları aşağıda Tablo 3 de görülmektedir.

311 **Tablo 3. Öğretmenlerin politik yeti algıları ile muhalif davranış şekilleri arasındaki ilişkiyi**
312 **gösteren korelasyon analizi sonuçları**

MUHALİF DAVRANIŞLAR POLİTİK YETİ	Haber Uçurma	Açık Muhalefet	Örtük Muhalefet
İletişim kurma Yeteneği	.039	.159*	.000
Kişilerarası Etki	.010	.186*	-.021
Sosyal Beceriklilik	.065	.141*	-.070
İçtenlik	.002	.195*	-.007

313 Tablo 3'de de görüleceği gibi, öğretmenlerin politik yetinin iletişim kurma yeteneği($r =$
314 $0,159$, kişilerarası etki boyutu($r = 0,186$), sosyal beceriklilik($r = 0,141$) ve içtenlik boyutları($r =$
315 $0,195$) ile muhalif davranış şekillerinden açık muhalefet boyutu arasında pozitif yönlü düşük
316 dereceli bir ilişkiler tespit edilmiştir. Politik yeti arttıkça açık muhalefet artmaktadır. Politik yetinin
317 boyutları ile diğer muhalif davranış şekilleri arasındaki ilişki anlamlı değildir.

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) Öğretmenlerin Politik Yetileri İle ÖrgütSEL Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

318 **3.3. Öğretmenlerin Politik Yetilerinin Öğretmenlerin Muhalif Davranış Şekillerini
319 Yordaması**

320 Yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları bağımsız değişken olan politik yeti ve boyutlarının
321 bağımlı değişken olan haber uçurma açık muhalefet ve örtük muhalefet ile ilişkisi incelenmiştir.

322

323 Aşağıdaki Tablo 4'te olan politik yeti ve boyutlarının bağımlı değişken olan haber uçurma
324 davranışını yordamasına yönelik analiz sonuçları görülmektedir.

325 **Tablo 4. Öğretmenlerin Politik Yetilerinin Öğretmenlerin Muhalif Davranışlarının Haber
326 Uçurma Boyutunu Yordamasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları**

Yordanan Değişken: Haber Uçurma							
Yordayıcı Değişken	B	S. Hata	β (Beta)	t	p	İkili	Kısmi
Sabit	1,978	.193		10,257	.000	1,599	2,357
İletişim kurma Yetenegi	.033	.062	.047	.530	.596	-.089	.154
Kişilerarası Etki	-.051	.059	-.075	-.869	.385	-.166	.064
Sosyal Beceriklilik	.081	.053	.123	1,530	.127	-.023	.184
İçtenlik	-.035	.043	-.059	-.807	.420	-.119	.050
R=.095		$R^2=.009$					
F(4.395)=.891	P=.469						

327 Tablo 4'e göre yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda, öğretmenlerin politik
328 yetilerinin boyutlarının örgütSEL muhalefetin haber uçurma boyutu üzerinde anlamlı bir etkisi
329 olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($R = .095$. $R^2 = .009$. $p < .05$). Politik yetinin boyutları, haber
330 uçurmayı yordamamaktadır.

331

332 **Tablo 1: Öğretmenlerin Politik Yetilerinin Öğretmenlerin Muhalif Davranışlarının Açık
333 Muhalefet Boyutunu Yordamasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları**

Yordanan Değişken: Açık Muhalefet							
Yordayıcı Değişken	B	S. Hata	β (Beta)	t	p	İkili	Kısmi
Sabit	2,717	.212		12,807	.000	2,300	3,134
İletişim kurma Yetenegi	-.003	.068	.004	-.043	.965	-.137	.131
Kişilerarası Etki	.091	.065	.120	1,415	.158	-.036	.218

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle ÖrgütSEL Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

Sosyal Beceriklilik	-.023	.058	.031	-.390	.697	-.137	.091
İçtenlik	.090	.047	.137	1,905	-.057	-.003	.183
R: .210				R² = .044			
F(4.395)=4.553P=.001							

Yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda öğretmenlerin politik yetilerinin boyutlarının örgütSEL muhalefeti açık muhalefet boyutu üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($R = .210$, $R^2 = .044$, $p < .05$). Politik yetinin boyutları açık muhalefeti yordamamaktadır.

Tablo 2: Öğretmenlerin Politik Yetilerinin Öğretmenlerin Muhalif Davranışlarının Örtük Muhalefet Boyutunu Yordamasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan Değişken: Örtük Muhalefet							
Yordayıcı Değişken	B	S. Hata	β (Beta)	t	p	İkili	Kısmi
Sabit	2,402	.169		14,224	.000	2,070	2,734
İletişim kurma Yeteneği	.059	.054	.096	1,091	.276	-.047	.166
Kişilerarası Etki	.000	.051	-.001	-.009	.993	-.101	.101
Sosyal Beceriklilik	-.092	.046	-.160	-1.993	.047	-.183	-.001
İçtenlik	.016	.038	.031	.424	.672	-.058	.090
R: .105				R² = .011			
F(4.395)=1.103P=.355							

Yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda, Yordayıcı değişken olan politik yetinin alt boyutlarının örtük muhalefeti açıklamadaki regresyon analizinin t değerleri incelendiğinde, sosyal beceriklilik boyutunun örtük muhalefeti anlamlı bir şekilde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır ($R = .105$, $R^2 = .011$, $p < .05$). Politik yetinin boyutlarından sosyal beceriklilik boyutu örtük muhalefetenin yaklaşık %1'ini açıklamaktadır ($R^2 = .011$). Öğretmenlerin politik yetilerinin sosyal beceriklilik boyutundaki bir birimlik artışın örtük muhalefet sabit değişkeni üzerinde .09'luk bir azalmaya neden olduğu görülmektedir. Politik yetinin İletişim kurma yeteneği, kişilerarası etki ve içtenlik boyutları ise muhalefet davranışlarını yordamamaktadır.

4. Sonuç ve Tartışma Ve Öneriler

18

Bu araştırma öğretmenlerin politik yetileri ile örgütSEL muhalefet düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin politik yetilerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Bostancı, Tosun, Gidış ve Karaca(2016) ile Özdemir ve Gören'in (2016) de araştırmalarında . olarak öğretmenlerin politik beceri düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmanın bu araştırmalarla benzerlik taşıdığı belirtilebilmektedir. Bununla yanında, araştırmaya göre, öğretmenler politik yetinin içtenlik

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

boyutuna; iletişim kurma yeteneği, kişilerarası etki ve sosyal beceriklilik boyutlarına oranla daha yüksek düzeyde sahiptirler. Bu durum öğretmenlerin içten, samimi, dürüst görünmeye ve başkalrı üzerinde güven ve inanç uyandırmaya önem verdikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu anlamda okullarda içten görünme becerisi daha yüksek olan öğretmenlerin diğerlerine göre daha samimi, içten ve güvenilir göründükleri için diğer çalışanları, öğretmenleri, öğrencileri veya velileri etkileme yönünden daha başarılı olmaları muhtemel olarak görülebilmiştir. Yine Yıldızoğlu da (2017) çalışmasında ortaokul öğretmenlerinin politik becerileri boyutlar açısından en yüksek düzeyin "samimi görünme" boyutunda olduğunu tespit etmiştir. Bu sonucunda yine yapılan araştırmaya örtüşüğü görülmektedir. Politik yetiye sahip insanların, hoş ve çekici bir tarzda davranışabildikleri ve diğer insanlar üzerinde güven, içtenlik ve samimiyet uyandırabildikleri bilinmektedir (Perrewe, Ferris, Frink & Anthony, 2000). Yıldıztaş (2017) çalışmasında ortaokul öğretmenlerinin politik becerilerinin ise orta düzeyde olduğunu saptamıştır.

Araştırmmanın diğer değişkeni olan örgütsel muhalefete ilişkin olarak öğretmenlerin, muhalefet davranışlarını orta düzeyde gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşmıştır. Okullarda karşılaşılabilen muhalefet davranışları, öğretmenlerin herhangi bir sorunu bularak yöneticilere çözüm önerileri getirmeleri, öğretmenlerin öğretmenler kurulunda bilgi ve kanıt paylaşmaları, öğretmenlerin yöneticilere mevcut programın işleyişi hakkında kaygılarını aktarmak için görüşme [27] etmeleri gibi şekillerde olabilmektedir (Burns & Wagner, 2013). Dağlı ve Ağalday da (2014), öğretmenlerin okul yöneticilerine karşı "nadiren" düzeyinde muhalif davranışlar sergiledikleri saptamışlardır. Akada'nın (2015) çalışmasında ise, ortaokul öğretmenlerinin muhalefet ortalamasının "ara sıra" diliminde olduğu görülmüştür. Korucuoğlu (2016) da çalışmasında genel olarak öğretmenlerin muhalefet algılarının yüksek olduğu ve açık muhalefet algılarının gizli muhalefet algılarından yüksek çıktığı sonuçlarına ulaşmıştır. Ağalday, [28] ve Arslan (2014) araştırmalarında öğretmenlerin muhalefet etme nedenlerinin sırasıyla; görev ve sorumluluk, değişime direnç, kişisel çıkarın zedelenmesi, kararların alınma biçimini ve içeriğini, öğretmenlerin yetersizliği etik dışı uygulamalar, önyargı, adaletsiz uygulamalar, muhalefet için muhalefet, etkisiz uygulamalar, performans değerlendirme ve kaynakların temin edilmesi ve kullanılması olduğu görülmektedir.

Yine araştırmada öğretmenlerin muhalefet nedenlerinin daha çok kişisel nedenlere dayandığı görülmektedir. Ağalday da (2013) çalışmasında benzer bir sonuca ulaşmıştır. Aydin (2015) örgütel muhalefet nedenlerine yönelik en yüksek öğretmen algısının 'kişisel nedenler' boyutunda olduğunu tespit etmiştir. Belirtilen bu araştırmalarında araştırmaya aynı doğrultuda sonuçlara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya göre öğretmenlerin muhalif davranışları düşük düzeydedir ve bununla birlikte muhalif davranışlara yönelik açık muhalefet boyutu; haber uçurma ve örtük muhalefet boyutlarına oranla daha yüksektir. Korucuoğlu'nun da (2016) çalışmasında öğretmenlerin eğitim kurumlarında muhalefet davranışlarına yöneldiği, bu muhalif davranışlarının okullarda görüldüğü ve açık muhalefeti öğretmenlerin gizli muhalefete göre daha çok tercih ettikleri sonuçları ortaya çıkmıştır. Özdemir (2010) tarafından Ankara'da liselerde görevli öğretmenlerin örgütsel muhalefet davranışlarına yönelik yapılan araştırmada, öğretmenlerin nadiren sivil toplum kuruluşlarına, sendikalara veya üst makamlara başvurdukları, basına haber uçurma davranışını ise hiç kullanmadıkları ortaya koyulmuştur. Aydin (2015) örgütel muhalefet algısına ilişkin en düşük algı ise 'haber uçurma' alt boyutundadır. Tüm bu araştırma sonuçları da araştırmayı desteklemektedir.

Araştırmada öğretmenlerin politik yetileri ile örgütsel muhalefetleri arasındaki ilişkilere yönelik sonuçlara bakıldığına ise, öğretmenlerin politik yetinin iletişim kurma yeteneği kişilerarası etki, sosyal beceriklilik ve içtenlik boyutları ile muhalif davranış boyutlarında açık muhalefet boyutu arasında pozitif yönlü düşük dereceli ilişki tespit edilmiştir. Politik yeti ile diğer

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

403 muhalif davranış şekilleri arasındaki ilişki ise a²⁶ mlı değildir. Aydin(2015) örgütel muhalefet
404 ile örgütel politika ve politik davranış algıları arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve istatistiksel
405 olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Korucuoğlu'nun (2016) çalışmasında da güç oyunları ile
406 örgütel muhalefet arasında pozitif yönlü düşük seviyeli bir ilişki ortaya çıkmıştır. Politik yetiye
407 sahip kişilerin, sosyal olarak becerikli olmaları, etkileme yeteneklerinin gelişmiş olması, içten
408 görünümleri ve iletişim kurma faaliyetlerine son derece önem vermeleri sayesinde, çevrelerini daha
409 yaşanabilir, kurumlarını ise daha az stresli ortamlara dönüştürme konusunda becerikli oldukları
410 bilinmektedir (Çitak, 2011).

411 Son olarak araştırma da öğretmenlerin politik yetilerinin, muhalefet şeklärlerini
412 yordamasına yönelik sonuçlara ulaşmıştır. Öğrtemenlerin politik yetilerinin, örgütel muhalefete
413 davranış şeklärleri olan haber uçurmayı ve açık muhalefeti yordadığı anlaşılmıştır. Bununla
414 birlikte politik yetinin örtük muhalefeti ise, anlamlı bir şekilde yordadığı görülmektedir. Politik
415 yeti düzeyindeki bir birimlik artış, örtük muhalefeti aynı oranda azaltmaktadır. Aydin (2015) da
416 çalışmada örgütel politika ve politik davranışın, örgütel muhalefeti yordadığı sonucuna
417 ulaşmıştır. Politik beceri, ikna, manipülasyon ve müzakere gibi birtakım politik davranışlardan
418 oluşmaktadır (Mintzberg, 1983). Bu anlamda politik yeti düzeyi yüksek öğretmenlerin daha kolay
419 uyum sağladıkları, samimi davranışlarıyla okuldaki diğer işgörenleri kolay etkiledikleri
420 söylenebilmektedir. Genel anlamda politik yeti bir taktik davranışlığı olduğu için politik yetiye sahip
421 bireylerin örgütel muhalefet düzeylerinin düşük olması beklenemektedir.

422 Araştırma sonuçlarına dayalı olarak aşağıdaki öneriler ileri sürülebilmektedir.

423 Öğretmenlerin kişilerarası etki boyutu, iletişim kurma yeteneği ve sosyal beceriklilik yetileri
424 ile açık muhalefet arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Bununla öğretmenlerin politik
425 yetilerinin yükselmesiyle örtük muhalefet yapma durumlarının azalduğu görülmektedir.
426 öğretmenlerin politik becererini daha da yükseltebilecekleri gelişim etkinlikleri düzenlenmelidir.

427 Öğretmenlerin muhalefet nedenlerin daha çok kişisel nedenlere dayandığı görülmektedir.
428 Öğretmenlerin muhalefet etmelerine yol açan kişisel nedenleri ortaya çıkarıp, bu nedenlerin
429 ortadan kaldırılmasına yönelik gerekli tedbirler alınmalıdır.

430 Bu araştırma kamu okullarında ortaokul düzeyinde yapılmıştır. Benzer araştırma diğer
431 başka okul türü ve düzeylerinde yapılabilir.

432

433

434

435 5. Kaynaklar

- 437 Ağalday, B. (2013). *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin örgütel muhalefete ilişkin görüşleri.*
438 Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
439 Diyarbakır.
- 440 Ağalday, B., Özgan ,H.& Arslan, M. C.(2014) The perceptions of the administrators working in
441 primary and secondary schools related to the organizational dissent *Pegem Eğitim ve Öğretim*
442 *Dergisi*, 4(3), 35-50
- 443 Aktan, C. C. (2006). Organizasyonlarda yanlış uygulamalara karşı bir sivil erdem, ahlaki tepki ve
444 vicdani red davranış: Whistleblowing. *Merve Dergisi*, Ekim, 1-13

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle ÖrgütSEL Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

- 445 Ferris, R.G., Davidson, S.L. Perrewe, P.L.& Atay , S.(2009) İş yaşamında Politik Yeti. İstanbul:
446 Namar Danışmanlık Ltd. Şti.
- 447 Atay, S. (2010). Geliştirilebilir yönetim becerisi: Teorik ve empirik yönleriyle “politik yeti”. *Amme İdaresi Dergisi*, 43(2), 65-80.
- 449 Aydin, M. A.(2015).*Sınıf öğretmenlerinin örgütsel muhalefet, örgütsel politika ve politik davranış algıları arasındaki ilişki*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim
450 Bilimleri Enstitüsü, Bolu
- 452
- 453 Balçı, A. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Akademi.
- 454
- 455 Bostancı,A.B., Tosun, A. Gidiş, Y. & Karaca,O.(2016). Öğretmenlerin politik yetileri ile
456 akademik iyimserlikleri ve işe karşı olumlu duygular durumları arasındaki ilişki.3rd Eurasian
457 Educational Research Congress. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, .08-10 Haziran 2015. Ankara.
- 458
- 459 Büyüköztürk, Ş. (2012). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem Akademi.
- 460
- 461 Burns, T. & Wagner, C. (2013). Organizational Dissent. *Principal Leadership*. 14(4). 28-32.
- 462 Çitak, M. (2011). *Politik yeti ve örgütsel bağlılık arasındaki ilişki: Yöneticiler üzerine bir araştırma*.
463 Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- 464 Detert, J.R., Edmondson, A.C. (2011). Implicit voice theories: taken-for-granted rules of self-
465 censorship at work. *Acad. Manag. J.* 54:461–88.
- 466 Dağlı,A.& Ağaldıy,B.(2014), Öğretmenlerin örgütsel muhalif davranış biçimlerine ilişkin
467 görüşleri. Opinions of the teachers related to the types of organizational dissident
468 behaviours *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi /Electronic Journal of Social Sciences*, 13(50),112-128
- 469 Ferris, G. R., Treadway, D. C., Perrewé, P. L., Brouer, R. L., Douglas C., & Lux, S. (2007). Political
470 skill in organizations. *Journal of Management*, 33(3), 290-320.
- 471 Ferris, G. R., Treadway, D. C., Kolondinsky, R. W., Hochwarter, W. A., Kacmar, C. J., Douglas, C.,
472 & Frink, D. D. (2005). Development Garner, J. T. (2006). *When things go wrong at work: expressions of organizational dissent as interpersonal influence*. Yayınlanmamış doktora tezi, Texas
473 Christian University, Texas.
- 474
- 475 Ferris, G. R., Perrewé, P. L., Anthony, W. P., & Gilmore, D. C. (2000). Political skill at work.
476 *Organizational Dynamics*, 28(4), 25-37.
- 477 Ferris, G.R., Davidson, S. L., Perrewé, P. L. & Atay, S. (2010). *İş yaşamında politik yeti*. İstanbul :
478 Namar Yayınları.
- 479 Garner, J. T. (2013). Dissenters, managers and coworkers: the process of co-constructing
480 organizational dissent and dissent effectiveness. *Management Communication Quarterly*, 27(3),
481 373-395.
- 482 Gallagher, V.C (2007). *Situational and dispositional antecedents and consequences of impression management tactics: the role of political skill*. Doctor of Philosophy Dissertation, Florida State University.
- 483
- 484 Kassing, J. W. ve Armstrong, T.A. (2002). Someone's going to hear about this: Examining the
485 association between dissent-triggering events and employees' dissent expression. *Management
486 Communication Quarterly*, 16, 39-65.
- 487 Kassing, J. W. (2002). Speaking up: identifying employees' upward dissent strategies. *Management
488 Communication Quarterly*, 16(2), 187-209

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

- 489 Kassing, J. W. and DiCioccio, R. L. (2004). Testing a workplace experience explanation of
490 displaced dissent. *Communication Reports*, 17, 111-120.
- 491 Kassing, J.W. ve Avtgis, T. A. (1999). Examining the relationship between organizational dissent
492 and aggressive communication. *Management Communication Quarterly*, 13(1), 76-91.
- 493 Kassing, J. W., and McDowell, Z. (2008). Disagreeing about what's fair: Exploring the relationship
494 between procedural justice and employee dissent. *Communication Research Reports*, 25, 1-10.
- 495 Kassing, J. W. (1997). "Articulating, Antagonizing, and Displacing: A Model of Employee Dissent".
496
- 497 Korucuoğlu, T. (2016). *Örgütsel güç oyunları ve örgütsel muhalefet arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış
498 Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- 499 Liu, Y., Ferris, G. R., Zinko, R., Perrewe, P. L., Weitz, B., & Xu, J. (2007). Dispositional
500 antecedents and outcomes of political skill in organizations: A four-study investigation with
501 convergence. *Journal of Vocational Behavior*, 71(1), 146-165.
- 502 Lvina, E., Maher, L.P., & Harris, J.N. (2016). Political skill, trust and efficiency in teams. *Journal of
503 Leadership & Organizational Studies*. 24(1).
- 504 Meurs, James A. (2008). *The Dispositional and Learned Behaviour Prediction of Political Skill Dimensions and
505 How Political Skill Affects The Street Process*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Florida State
506 University College of Business.
- 507 Mintzberg, H. (1983). *Power in and around organizations*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- 508 Moss, J.A.&Barbuto, J.E. (2010)Testing the Relationship Between Interpersonal Political Skills,
509 Altruism,Leadership Success and Effectiveness: A Multilevel Model *Journal of Behavioral and
510 Applied Management*; Glendale, 11(2), 155-174.
- 511 Near, J.P. & Miceli M.P. (1996). Whistleblowing: Myth and reality. *Journal of Management*, 22(3), 507-
512 526.
- 513 Ng, T. W., Eby, l. T., Sorensen, K. L. ve Feldman,D. C. (2005). Predictors of Objective and
514 Subjective Career Success: A Meta-Analysis. *Personnel Psychology*, 58(2): 367-408.
- 515 Özdemir, M. (2010). *Ankara İl Kamu Genel Liselerinde Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Örgütsel
516 Payne, H. J. (2007). The Role of Organization-Based Self-Esteem in Employee Dissent
517 Expression. *Communication Research Reports*, 24, 235-240.*
- 518 Özdemir, M. ve Gören, S. Ç. (2016). Politik beceri ve psikolojik sermaye arasındaki ilişkinin
519 öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 333-
520 345.
- 521 Perrewe, P. L. & Nelson, D. L. (2004). Gender and career success: the facilitative role of political
522 skill. *Organizational Dynamics*, 33(4), 366-378.
- 523 Seçer, İ. (2013) *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- 524
- 525 Şahan, G.(2016). Okul Yönetimi. *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi* (Editör: Elife Doğan
526 Kılıç).Ankara: Eğiten Kitap.
- 527
- 528 Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2015). Çok Değişkenli İstatistiklerin Kullanımı. (Çev. Ed. M.
529 Baloğlu, Ankara: Nobel Yaynevi.
- 530 .Treadway, Darren C., Jacob W. Breland, Garry L. Adams, Allison B. Duke ve Laura A. Williams
531 (2010). The Interactive Effects of Political Skill and Future Time Perspective on Career and
532 Community Behaviour. *Social İletişim kurmas* 32(2), 138-147.
- 533 Valle, M.(2006). The power of politics-why leaders need to learn the art of influence? *Leadership in
534 Action*. 26(2),8-12.

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle ÖrgütSEL Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

- 535 Yıldıztaşı, B. (2017). *Politik beceri ile örgütsel tükenmişlik ilişkisinin ortaokul öğretmenlerinin görüşlerine göre*
536 *incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler
537 Enstitüsü, Ankara.

538 **Extended English abstract**

539 In this study, it was tried to determine the level of relationship between the political skills
540 of the teachers and organizational opposition levels. The political skill one of the research
541 variables is perceived as a negative power because it evokes the behavior of interest. However,
542 political skill is a positive force and extremely necessary to be successful today. Politically
543 motivated people are well-informed about what they need to do to capture success and are able
544 to act correctly at the right time to reach their goals (Ferris, Davidson & Perrewe, 2010). People
545 with high political skill can self-regulate and establish a strong control mechanism as they are
546 successful in adapting to new situations (Ferris, Treadway, Kolodinsky, Hochwarter, Kacmar,
547 Douglas & Frink, 2005). Perrewe and Nelson (2004) have suggested that high-level political
548 people experience less anxiety and stress, while Ferris et al. (2005) suggest that political skill also
549 improves self-confidence. Highly political people have the qualities to inspire and establish
550 confidence in others in social relations (Mirko van der Maat, 2008, Akt. Çitak, 2011). Again,
551 people with political skills can behave in a pleasant and attractive manner and can inspire
552 confidence and sincerity on other people (Perrewe, Ferris, Frink & Anthony, 2000). In this sense,
553 political ability in working life is very important in order to realize the goals. Therefore, the
554 political ability as understood from the literature can also be regarded as important in terms of
555 teachers, administrators and schools.

556 The other variable of the research is organizational opposition. In general, the opposition
557 means opposition to an opinion, an act or a move. Organizational opposition, on the other hand,
558 is that the members of the organization must express different views on organizational policy and
559 practices (Kassing, 1997). The organizational opposition has both the right to view and the right
560 to express this distinction (Özdemir, 2010). According to Garner (2013), organizational
561 opposition is the interactions established by group members by presenting opposing views and
562 providing feedback. Kassing and Armstrong (2002) divided the reasons for opposition into nine
563 sub-titles. These; organizational change, decision-making, ineffectiveness, duties and
564 responsibilities, resources, ethics, performance evaluation and prevention of harm to the
565 members of the organization by acting unfairly and violating the rights of the members of the
566 organization. The opposition that emerged based on these causes can emerge as open, secret and
567 external opposition to Kassing (1997). It is also possible to see opposing behaviors in the form of
568 news flight, the second as vertical opposition, and the third as horizontal opposition. (Özdemir,
569 2010).

570 Although organizational opposition has bad reputation, it is a positive force and is a
571 prerequisite for the development of organizational democracy (Özdemir, 2008). It can be said
572 that it is important that the politicians with the above-mentioned explanations of political skill are
573 able to carry out successful organizational opposition successfully. Generally speaking, political
574 skill is a tactical behavior, so it can be expected that the level of organizational opposition of
575 individuals with political affiliation is low. Teachers with high political competence can be
576 considered to be less able to demonstrate organizational opposition behavior through adaptive
577 skills or sincere behavior. It is envisaged that both the concepts will contribute to the study by

Uğurlu, E. & Bostancı, A.B. (2017) **Öğretmenlerin Politik Yetileri İle ÖrgütSEL Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN.
doi:[10.14687/jhs.v14i4.NNNN](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.NNNN)

578 determining the political competencies and organizational opposition levels of the teachers and
579 administrators working in secondary schools and the results of the research will guide the work to
580 be done on this field from now on.

581 However, when the literature is examined in the literature, there are few studies focusing
582 on both the political competencies of teachers and the level of organizational opposition. In this
583 study, it was tried to determine the level of relationship between the political competencies of the
584 teachers and organizational opposition levels. For this purpose, the following sub-problems have
585 been searched.

586 1) What is teachers' political skill level?

587 2) What are the reasons for organizational opposition and the forms of organizational
588 opposition behavior of teachers?

589 3) Is there a relationship between the political skills of teachers and the level of
590 organizational opposition?

591 4) Do teachers' political skill levels predict organizational opposition behaviour?

592

593 The research is in the relational search model. The sample of the research consists of 400
594 teachers working in secondary schools in İzmir province. A simple random sampling method was
595 used in the research. Data were collected with the Political Competence Scale and the
596 Oppositional Behavior Scale. In the analysis of research data; unpaired t test, one way analysis of
597 variance, Pearson Moments Multiplication coefficient and regression analysis were used.
598 According to the results of the research, teachers' political levels are high. The level of sincerity
599 dimension of political skill of teachers is higher than the ability of communication the dimensions
600 of interpersonal influence and social competence. Teachers' oppositional behavior is
601 moderate. Teachers indicate that open opposition is used at a higher level than the other
602 dimensions. Again, according to the results of the research, it is seen that there is a positive low-
603 level relationship between the political skills of the teachers and the forms of organizational
604 opposition and open opposition behavior. According to the research, the political skill of the
605 teachers is the implicit opposition behavior from the forms of organizational opposition.
606 Research suggestions can be made. Since the relationship between the political competencies of
607 teachers and the forms of open opposition and behavior has been identified, the teaching of
608 these skills should be improved. Teachers' reasons for opposition are more likely to be based on
609 personal reasons. Necessary precautions should be taken to reveal the personal reasons leading to
610 the opposition of the teachers and to eliminate these causes.

611

612

Öğretmenlerin Politik Yetileri İle ÖrgütSEL Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki.docx

ORIGINALITY REPORT

9%

SIMILARITY INDEX

PRIMARY SOURCES

1	acikerisim.deu.edu.tr
Internet	85 words — 1%
2	AĞALDAY, Bünyamin, ÖZGAN, Habib and ARSLAN, Mustafa Cüneyt. "The perceptions of the administrators working in primary and secondary schools related to the organizational dissent", Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 2014.
Publications	53 words — 1%
3	www.turkishstudies.net
Internet	39 words — 1%
4	www.dergipark.ulakbim.gov.tr
Internet	35 words — 1%
5	www.namardanismanlik.com
Internet	26 words — < 1%
6	ilkogretim-online.org.tr
Internet	19 words — < 1%
7	sosyaldergi.usak.edu.tr
Internet	17 words — < 1%
8	www.eyed-der.org
Internet	16 words — < 1%
9	Yılmaz, Kürşatşad. "Zel Dershane Öğretmenlerinin Örgütsel Güven Düzeyleri İle	16 words — < 1%

Örgütsel Vatandaşlık
Davranışları Arasındaki
İlişki", Educational Administration: Theory &
Practice/13004832, 20090801

Publications

-
- 10 dergipark.gov.tr 15 words — < 1%
- Internet
-
- 11 docplayer.biz.tr 15 words — < 1%
- Internet
-
- 12 POLAT, Soner. "Üniversite öğrencilerinin örgütsel imaj algıları ile akademik başarıları arasındaki ilişki düzeyi.", İletişim Hizmetleri, 2011.
14 words — < 1%
- Publications
-
- 13 ebad-jesr.com 14 words — < 1%
- Internet
-
- 14 www.asosjournal.com 13 words — < 1%
- Internet
-
- 15 www.uhpadergisi.com 13 words — < 1%
- Internet
-
- 16 genclikarastirmalari.gsb.gov.tr 12 words — < 1%
- Internet
-
- 17 İLHAN, Mustafa and SÜNKÜR ÖNER, Meral.
"Matematik Kaygısının Matematik Başarısını Yordama Gütünün Cinsiyet ve Sınıf Değişkenleri Açısından İncelenmesi", Gaziantep Üniversitesi, 2013.
12 words — < 1%
- Publications
-
- 18 www.arastirmax.com 11 words — < 1%
- Internet
-
- 19 www.eyk11.org 11 words — < 1%
- Internet
-
- 20 www.sobiad.org

11 words — < 1%
%

-
- 21 www.researchgate.net Internet 11 words — < 1%
- 22 Ali Eryılmaz. "Ergen öznel iyi oluşunun, öznel iyi oluşу arttırmaya stratejilerini kullanma ile yaşam amaçlarını belirleme açısından incelenmesi", Dusunen Adam: The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences, 2011
Crossref 10 words — < 1%
- 23 www.j-humansciences.com Internet 10 words — < 1%
- 24 academia.edu Internet 10 words — < 1%
- 25 isarder.org Internet 10 words — < 1%
- 26 ejercongress.org Internet 9 words — < 1%
- 27 dergipark.ulakbim.gov.tr Internet 9 words — < 1%
- 28 www.jobs.sakarya.edu.tr Internet 9 words — < 1%
- 29 jom.sagepub.com Internet 9 words — < 1%
- 30 icits2017.inonu.edu.tr Internet 9 words — < 1%

EXCLUDE BIBLIOGRAPHY ON